

ОПРЕДЕЛЕНИЕ

№ 119

гр. Бургас, 17.03.2023 г.

АПЕЛАТИВЕН СЪД – БУРГАС в закрито заседание на седемнадесети март през две хиляди двадесет и трета година в следния състав:

Председател: Румяна Ст. Калошева Манкова

Членове: Кирил Гр. Стоянов

Кремена Ил. Лазарова

като разгледа докладваното от Кирил Гр. Стоянов Въззивно частно гражданско дело № 20232000500081 по описа за 2023 година

и за да се произнесе взе в предвид следното:

Производството е образувано по частната жалба на М. И. Д., ЕГН *****, от гр.Бургас ж.к.“С.“ бл.* чрез упълномощения процесуален представител – адвокат против определение № 445 от 10.02.2023г., постановено по гр.д.№ 257/2023г. по описа на Окръжен съд – Бургас, с което е прекратено производството по делото.

Сочи се, че прекратеното производство е образувано по исковата молба на М. Д. с правно основание чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ срещу Прокуратурата на Република България за присъждане на обезщетение, причинени от вреди от незаконосъобразно обвинение в извършване на престъпление ако лицето бъде оправдано или ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление. Според жалбоподателя съдът е прекратил производството поради съществени противоречия в исковата молба, но мотивите били неясни и че всъщност се касае за въпроси по съществуването на спора, предмет на доказване в производството. неправилен е извода, че извършването на полицейска регистрация за извършени престъпления няма връзка с фактическия състав на търсената отговорност от ответника. Прокуратурата като орган на досъдебното производство на осн. чл.7 от Конституцията отговаря за вредите, настъпили от незаконосъобразна полицейска регистрация. Повдигането и поддържането на наказателното преследване е в рамките на правомощията на прокуратурата. Цитира се в частната жалба практика на ЕСПЧ от 2017г.: - че наказателно обвинение съществува от момента в който лицето е официално уведомено от компетентния орган за твърдението, че е извършило престъпление, от момента, в който положението му е било съществено

засегнато от действията, предприети от властите в резултат на подозрение срещу него. Наличието на полицейска регистрация е доказателство за повдигнато обвинение. Сочи се, че въпрос по съществото на спора е колко е засегнато положението на обвиненото лице. Прокуратурата е отговорна по чл.2 от ЗОДОВ, поради което исковата молба е редовна и подлежи на разглеждане. Моли се за отмяна на прекратителното определение и връщане на делото за разглеждане от друг състав.

Съдът приема за установено следното:

С определение № 445 от 10.02.2023г., срещу което е депозирана частната жалба на М. Д. на основание чл.130 от ГПК е прекратено производството по гр.д.№ 257 по описа на съда за 2023г. Производството по делото е било образувано по исковата молба на М. Д. с правно основание чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ против Прокуратурата на Република България за заплащане на обезщетения за претърпени от ищеца имуществени вреди, причинени от повдигнати и поддържани през 1996г. и 1998г. обвинения в престъпления :

1. В размер на 42 600 лв. – за вреди изразяващи се в неполучено по-високо трудово възнаграждение за периода 01.01.2017г. – 01.01.2022г. за длъжността „диспечер“ в сравнение със заеманата от ищеца длъжност „оператор“ – и двете в „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД;

2. 3144 лв. – за вреди, изразяващи се в неполучено за същия период възнаграждение от осъществяване на преподавателска дейност в РУ „Анг. Кънчев“ – филиал Р.;

3. 108 000 лв. – за вреди, изразяващи се в неполучено възнаграждение през периода 01.01.2001г. – 01.01.2022г. поради неназначаване като държавен служител в МВР ведно със законните лихви върху тези главници от предявяването на исковата молба на 29.12.2021г. до окончателното им изплащане.

Ищецът е посочил по повод дадени му указания за извършване на уточнения, че предявените от него искове се основават на следните обстоятелства: През 1996г. три физически лица са подали срещу него жалби в Районна прокуратура, по повод което били образувани две преписки. С постановление от 15.05.1996г. прокуратурата е отказала да образува наказателно производство по тези жалби. През 1998г. друго лице подало жалба срещу ищеца за друго деяние, по повод което била образувана преписка по описа на РП – Бургас. С постановление от 22.06.1998г. отново бил постановен отказ да се образува наказателно производство. Жалбите първоначално обаче са били изпратени във Второ РУ на МВР – Бургас за разследване като са били заведени в централен полицейски регистър като такива за престъпления: - по чл.214 от НК –а за изнудване, по чл.323 от НК – за самоуправство; по чл.144 от НК – за закана и по чл.194 от НК – за кражба. Сочи се, че в справка по този регистър от 2015г. ищецът бил определен с категория „крадец“. Ищецът интерпретира действията на прокуратурата като прекратяване на образувани наказателни производства като повдигнатите

обвинения умишлено не били снети от ЦПР. Претендира, че като пряка и непосредствена последица от тези повдигнати и поддържани обвинения е претърпял имуществени вреди:

1. През 2000г. е кандидатствал за работа като държавен служител в органите на МВР, но поради неблагоприятен резултат от проучването от комисията по подбора кандидатурата му била отклонена, тъй като не отговарял на изискванията на чл.193 от ЗМВР и чл.122 ал.1 от ППЗМВР като ищецът счита, че е визираното условие да няма повдигнато обвинение за извършено престъпление от общ характер. Поради това не е бил назначен на вакантната длъжност и така е бил лишен от възнаграждението за тази длъжност през следващите 20г.

2. През 2015г. работел като „старши оператор МЦК“ в „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД и незаконосъобразно бил понижен в длъжност „оператор“, поради което не било възможно да бъде повишен на по-високо платената длъжност „диспечер на комплекс“;

3. В периода 2010-2016г. бил хоноруван преподавател в РУ „Анг.Кънчев“ – филиал Р., но поради оказван върху него натиск вследствие на повдигнатите през 1996г. и 1998г. обвинения от началото на 2017г. бил принуден да се откаже от тази дейност и така спрял да получава претендирания от него доход от 786 лв. – възнаграждение за преподавателска дейност.

По повод дадени му указания по чл.129 от ГПК – да бъдат конкретизирани действията и актовете на ответника, обуславящи търсената отговорност по чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ ищецът отново е посочил в своя молба от 09.01.2023г., че претенциите му се основават на повдигнати и поддържани обвинения за престъпления по заявителски материали като се позовава на широкото тълкуване на понятието „обвинение“ в практиката на ЕСПЧ. Заявява и нов иск – за обезщетение в размер на 50 000 лв. за претърпени неимуществени вреди от нови описани вредоносни действия на полицейски органи, прокурори, съдии и съдебни служители.

Бургаският окръжен съд на първо място е изложил хипотезите по чл.7 ал.1 т.3 във вр. с чл.7 ал.1 от ЗОДОВ при които се ангажира отговорността на прокуратурата: ако лицето бъде оправдано; ако образуваното наказателно производство бъде прекратено поради това, че деянието не е извършено от лицето или че извършеното деяние не е престъпление, или поради това, че наказателното производство е образувано след като наказателното преследване е погасено по давност или деянието е амнистирано. По-нататък съдът е констатирал, че обстоятелствената част на исковата молба съдържа съществени противоречия – от една страна са съжденията на ищеца за наличие на обвинения срещу него, повдигнати през 1996г. и 1998г. и поддържани от прокуратурата, а от друга страна са въведените от самия ищец конкретни фактически твърдения, на които се основават предявените икове, сред които липсват посочените факти за наличие на обвинения. Напротив - ищецът твърди, че описаните полицейски преписки са образувани по жалби

на физически лица, като по тях са постановени изрични откази на прокуратурата да образува наказателно производство. Следователно – липсват твърдения за обвинения от страна на прокуратурата в извършване на престъпление по смисъла на чл.2 ал.1 т.3 от ЗОДОВ, респ. – липсват и твърдения за установените от закона хипотези за ангажиране на отговорността на ответника – прекратяване на наказателното преследване или оправдаване на лицето. Другите твърдения – за регистрация на ищеца в централния полицейски регистър вследствие на описаните жалби от 1996г. и 1998г. нямат връзка с фактическия състав на търсената отговорност на Прокуратурата.

Поради това съдът е приел, че и след указанията и съответно – уточненията на исковата молба от страна на ищеца е налице съществено противоречие между обстоятелствената част на исковата молба и нейния петитум - липсват въведени твърдения за претендираната отговорност на ответника за вреди от незаконно обвинение по реда на ЗОДОВ. Това е преценено като предпоставка за недопустимост на предявените искове за претендиране на претърпени имуществени вреди. Като недопустима е преценена и въведената нова претенция за обезщетение за неимуществени вреди – едва с молбата от 09.01.2023г., което по съществото си е последващо обективно съединяване на искове, което не е допустимо. С този нов иск се отправя ново искане и се въвеждат нови обстоятелства, поради което това не може да се приеме като изменение на иска по чл.214 от ГПК.

Жалбата е редовна и допустима – подадена е от страна с право на жалба в рамките на предвидения от закона преклузивен срок и пред надлежната по правилата на функционалната подсъдност инстанция.

По основателността на жалбата съдът съобрази следното:

В предявената претенция по ЗОДОВ жалбоподателят Д. сочи, че е претърпял имуществени вреди вследствие заведените жалби в централния полицейски регистър срещу него за престъпления по чл.214 от НК – изнудване, по чл.323 от НК – за самоуправство, по чл.144 от НК – за закана и по чл.194 от НК – за кражба. Въпреки отказа на прокуратурата да се образува наказателно преследване повдигнатите обвинения не били снети от централния полицейски регистър. Именно вследствие на тези действия е претърпял имуществените вреди коитостраната сочи и в уточняващата си молба от 09.01.2023г: лишаване от възможността да получава възнаграждение за длъжност в РГС – Бургас за периода от 2000г. до 2023г., тъй като при кандидатстване за назначаване на длъжността кандидатурата му е била отклонена, тъй като не отговарял на изискванията на чл.193 от ЗМВР и чл.122 ал.1 от ППЗМВР като ищецът – жалбоподател счита, че е визирано условието да няма повдигнато обвинение за извършено престъпление от общ характер и поради това не е назначен на вакантната длъжност; - незаконосъобразно през 2015г. е бил понижен в длъжност от „старши оператор МЦК“ в „Лукойл Нефтохим Бургас“ АД на „оператор“ и е бил лишен от възможността да бъде назначен на по-високоплатената длъжност „диспечер на комплекс КОГ“; -

преустановяване през 2017г. на работата му като хоноруван преподавател в РУ „Анг.Кънчев“ – филиал Р. и лишаване от месечен доход в размер на 786 лв. – възнаграждение за преподавателска дейност поради оказван натиск вследствие повдигнатите обвинения през 1996г. и 1998г.

Действително жалбоподателят се позовава на широкото тълкуване на понятието „обвинение“ в практиката на ЕСПЧ. Съобразно практиката на ВКС – цитираното в жалбата Решение на ВКС № 201 от 22.07.2016г. по гр.д.№ 1190/16г., Четвърто г.о. действията на органите по обвинението по извършената в рамките на наказателното производство полицейска регистрация обуславят причиняване на вреди на лицето, срещу което се води съответното производство – в случая – ищеца – жалбоподател. Това се твърди и в исковата молба. Наличието им, причинната връзка между вредите и действията на органите е предмет на доказване в бъдещото производство и на основателността на претенцията, но в случая предявената претенция не е недопустима, както е приел окръжния съд. Липсата на въведени твърдения за претендирана отговорност за вреди от незаконно обвинение /в буквалния смисъл въз основа на обвинителен акт на прокуратурата/ не обуславя недопустимост на претенцията по ЗОДОВ в процесния случай. В този смисъл частната жалба, в която се прави оплакване, че е въпрос по същество колко е засегнато положението на обвиненото лице /стр.2 от частната жалба – л.4 по делото/ се явява основателна. Спорните факти и обстоятелства в случая са предмет на доказване в производството по делото. В частта, с която е преценена недопустимостта на въведената нова претенция с молбата от 09.01.2023г. с вх.№ 168 по описа на окр. съд – Ямбол /стр.2 от уточняващата молба, абз. Предпоследен/ за заплащане на обезщетение за неимуществени вреди в размер на 50 000 лв. от нови вредоносни действия на Прокуратура, полицейски органи обжалваното определение на първоинстанционния съд е правилно и законосъобразно. Стореното представлява отправяне на ново искане /формулирано от ищеца като искане за присъединяване на иск за неимуществени вреди/ въз основа на нови обстоятелства и не може да бъде квалифицирано като изменение на иска по чл.214 от ГПК, по съществото си това представлява нов иск, предявен при условията на кумулативно обективно съединяване. Такова съединяване както и първоинстанционния съд е отбелязал е допустимо по чл.210 ал.1 от ГПК само при първоначалното съединяване на искове, не и по реда на чл.214 от ГПК. С така предявения нов иск с молбата от 09.01.2023г. съдът не може да бъде надлежно сезиран, той е недопустим и не обвързва съда с разглеждането му. Правилно иска е счетен за недопустим и не е допуснато /прието/ разглеждането му от първоинстанционния съд.

Ето защо прекратителното определение на окръжния съд следва да бъде отменено и делото върнато за продължаване на съдопроизводствените действия по даване ход и разглеждане на предявената искова молба на ищеца Д. в нейния вид без предявения с молбата от 09.01.2023г. нов иск за обезщетение в размер на 50 000 лв. за претърпени неимуществени вреди.

По гореизложеното, Апелативен съд - Бургас

ОПРЕДЕЛИ:

ОТМЕНЯ Определение № 445 от 10.02.2023г., постановено по гр.д.№ 257/2023 г. по описа на Окръжен съд – Бургас, с което е прекратено производството по делото.

ВРЪЩА делото на Окръжен съд – Бургас за продължаване на съдопроизводствените действия по даване ход и разглеждане на предявената искова молба на ищеца М. И. Д., ЕГН *****, от гр.Бургас в нейния вид без предявения с уточняваща молба с вх.№ 168 от 09.01.2023г. /по описа на окръжен съд – Ямбол/ нов иск за обезщетение в размер на 50 000 лв. за претърпени неимуществени вреди.

Определението не подлежи на обжалване.

Председател: _____

Членове:

1. _____

2. _____